

Voorstel proces behandeling kadernota en meerjarenprogrammabegroting 2022-2025.

1. Inleiding

In het presidium is de evaluatie van de behandeling van de MPB2021-2024 aan de orde geweest. Het proces met daarbij het invoeren van debatavonden is als positief ervaren. Wel zijn er opmerkingen gemaakt over de beperkte rol van het College van B&W en over planning van sommige onderdelen. Daarnaast is aangegeven dat in het kader van de P&C cyclus ook bij de kadernota debatavonden gewenst zouden zijn.

Het presidium heeft de leden van de auditcommissie die ook het voorstel voor de behandeling van de MPB2021-2024 opgesteld hebben (petit-comité) gevraagd om samen met de griffie via de auditcommissie met een voorstel te komen behandeling van de begroting 2022-2025 inclusief de kadernota.

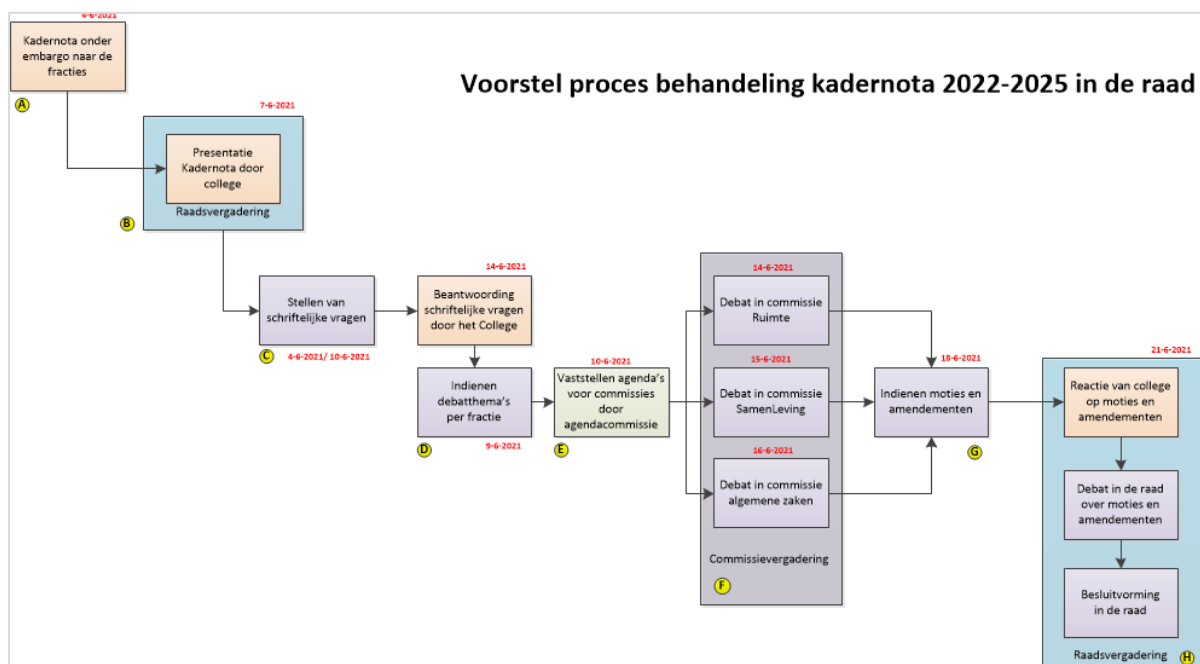
In eerste instantie is gezien hoe de behandeling van zowel de kadernota als de begroting ingepast kon worden in de raadskalender. Op basis van deze inpassing is de planning van dit voorstel gemaakt.

Bij de behandeling van de kadernota ligt de nadruk meer op het beleid. Het doel is om het college een kader mee te geven waarbinnen zij de begroting gaat opstellen. De financiële kaders van de kadernota bestaan uit het meerjarenperspectief van de laatst vastgestelde meerjarenprogrammabegroting, inclusief door de gemeenteraad tussentijds vastgestelde begrotingswijzigingen, de structurele effecten uit de (voorlopige) jaarrekening van het voorgaande dienstjaar, de structurele effecten uit de (voorlopige) 1e tussentijdse rapportage en de resultaten uit de meicirculaire gemeentefonds (eventueel via nalevering vanwege de verschijningsdatum).

Bij de behandeling van de begroting ligt de nadruk op de vertaling van het beleidskader naar concreet beleid en concrete activiteiten en hun financiële weerslag.

2. Voorstel behandeling Kadernota

De vraag vanuit de evaluatie van de behandeling van de begroting 2021-2024 is of het mogelijk is om de kadernota op soortgelijke wijze te behandelen in 2021. Voor de behandeling van de kadernota wordt door het petit-comité daarom het onderstaande model voorgesteld. Per onderdeel volgt hieronder een korte uitleg. De behandeling van de kadernota is iets compacter vormgegeven dan de behandeling van de begroting.

2A. Verstrekking van de kadernota. De Kadernota wordt door het college verstrekt aan de gemeenteraad zodat fracties de kadernota kunnen lezen en hun vragen kunnen voorbereiden.

2B. Presentatie kadernota. Het college presenteert de kadernota in een raadsvergadering. De wijze van presentatie door het college wordt door het college aangegeven. Er zijn goede ervaringen met een presentatie per portefeuillehouder.

2C. Schriftelijke vragen. De fracties sturen hun schriftelijke vragen over de kadernota via de griffie naar het college. Het stellen van schriftelijke vragen kan gedurende de gehele behandelingsperiode en worden door het college zo snel mogelijk beantwoord. Voor het overige is het aan het college op welke wijze zij de beantwoording van de vragen organiseert. De griffie legt een registratie aan van alle vragen en ziet namens de raad toe op de beantwoording ervan.

2D. Indienen Debatthema's. Alle fracties dienen hun hun debatthema's in. Een debatthema is een helder geformuleerde stelling waarover de fractie het debat wil aangaan. Tevens geeft de fractie per debatthema aan met welke andere fractie zij één op één in debat wil gaan. (Voor uitleg zie commissievergaderingen).

Hieronder een aantal handreikingen voor een goed debatthema.

1. Een goed debatthema moet controversieel zijn
2. Een goed debatthema is duidelijk
3. Een debatthema moet absoluut geformuleerd zijn
4. Een debatthema moet prikkelen, pijn doen en geen nuance bevatten
5. Een debatthema bestaat uit maximaal veertien woorden
6. Een debatthema moet positief geformuleerd zijn
7. Een goed debatthema mag geen argumenten bevatten
8. Een debatthema mag niet innerlijk tegenstrijdig zijn
9. Een debatthema moet ondubbelzinnig geformuleerd zijn
10. Een debatthema mag geen 'truïsme' bevatten als twistpunt

2E. Vaststelling agenda's commissies. De agendacommissie stelt aan de hand van de ingediende debatthema's de agenda's van de commissie samen. De commissies worden zo georganiseerd dat alle ingebrachte thema's aan de orde komen. Hierbij kunnen thema's samengevoegd worden of kunnen door meerdere fracties ingediende thema's in een groter debat met meerdere deelnemers samengevoegd worden. (Voor uitleg zie commissievergaderingen).

2F. Commissievergadering. De commissievergaderingen in het kader van de behandeling van de kadernota bestaan enkel uit de ingediende debatthema's. Er worden geen overige agendapunten behandeld. Het debat in de commissievergaderingen gaat tussen fracties. Het college is in basis toehoorder maar kan informatie toevoegen of corrigeren als zij dat gewenst vindt. Voor de vorm van het debat wordt teruggegrepen op een methode die eerder gehanteerd is voor het debat in de raad.

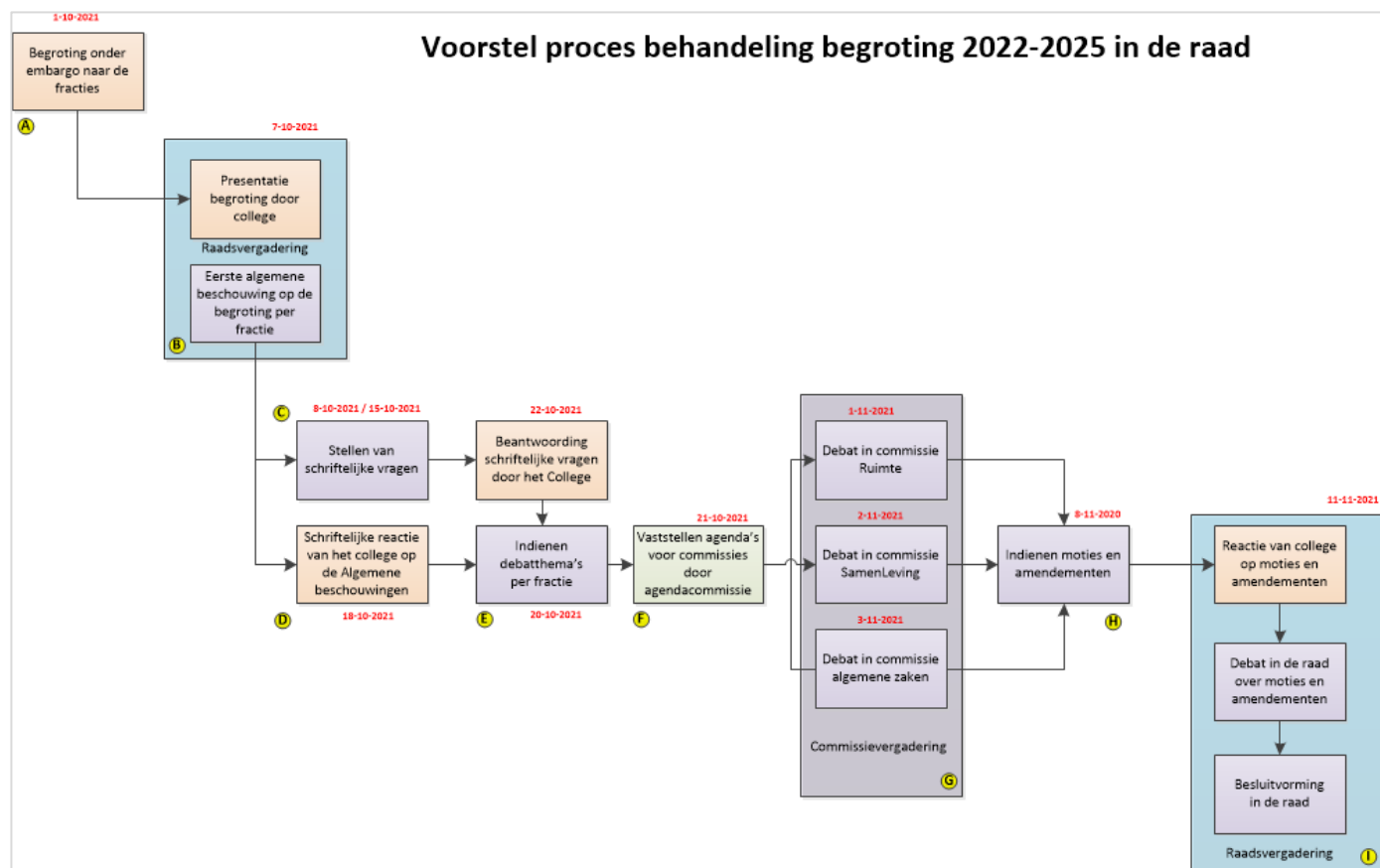
Een fractie dient een debatthema in in de vorm van een helder geformuleerde stelling die een duidelijk relatie vertoont met (een onderdeel van) de kadernota. Tevens geeft de fractie aan met welke andere fractie zij het debat wil aan gaan. Er worden twee spreekgestoelten opgesteld tegenover elkaar in het midden van de diamant. Vertegenwoordigers van de fracties nemen plaats achter hun spreekgestoelte en krijgen 10 minuten om met elkaar op een geordende wijze in debat te gaan. De voorzitter van de commissie leidt het debat. Na 10 minuten krijgen overige fracties eenmalig de gelegenheid om kort op de stelling te reageren. Ook het college krijgt deze gelegenheid. De reacties na het 10 minuten debat worden gegeven vanaf de interruptiemicrofoon. De hier weergegeven tijden zijn een minimum. Afhankelijk van het aantal ingediende debatthema's kan de tijdsduur aangepast worden. Indien meerdere fracties een vergelijkbaar debatthema indienen kan de voorzitter besluiten om meerdere fracties tegelijk met elkaar in debat te laten gaan. Het debat wordt gevoerd door de leden van de betreffende commissie.

2G. Indienen amendementen en moties. Alle fracties dienen hun amendementen en moties ten aanzien van de kadernota in via de griffie. Alle voorstellen worden ter kennis gebracht van het college en alle fracties. De griffie geeft elk amendement en elke motie een nummer zodat alle voorstellen goed van elkaar te onderscheiden zijn.

2H. Besluitvormende raadsvergadering. De agenda besluitvormende raadsvergadering wordt bepaald door de ingediende moties en amendementen. Voor het overige worden er geen andere agendapunten behandeld. Per motie en amendement wordt een debat gevoerd in de gemeenteraad tussen college en fracties en tussen fractie onderling leidend tot besluitvorming over de motie of het amendement. Als laatste wordt de geamendeerde kadernota vastgesteld.

3. Voorstel proces behandeling begroting

Het onderstaande model wordt door het petit-comité voorgesteld. In het model is een planning voor dit jaar opgenomen die uitgaat van een tijdsduur van 40 dagen zoals in voorgaande jaren. Per onderdeel volgt hieronder een korte uitleg. Zowel het College van Burgemeester en Wethouders, de gemeenteraad als de ambtenaren zijn betrokken bij de behandeling van de begroting en spelen ieder hun eigen rol in het proces. Het ligt niet in de bedoeling welke van de betrokkenen dan ook te passeren, het is wel de bedoeling dat evenals vorig jaar de behandeling in de gemeenteraad centraal komt te staan bij het proces van de behandeling van de begroting. Voor de griffie is, in het kader van de ondersteuning van de raad, in het proces nadrukkelijk een coördinerende rol weggelegd. De verbeterpunten uit de evaluatie van de behandeling van de begroting 2021-2024 zijn meegenomen in dit voorstel.

3A. Verstrekking van de begroting. De begroting wordt onder embargo door het college verstrekt aan de gemeenteraad zodat fracties de begroting kunnen lezen en hun algemene betoog kunnen voorbereiden. Het college brengt de begroting via een persmoment naar buiten.

3B. Algemene beschouwingen. Het college presenteert de begroting in een raadsvergadering. (Tijdens deze raadsvergadering worden geen andere agendapunten behandeld). De wijze van presentatie door het college wordt door het college aangegeven. Er zijn goede ervaringen met een presentatie per portefeuillehouder. Na de presentatie door het college geeft elke fractie een algemene beschouwing op de begroting. Het gaat hier niet om voorstellen voor wijzigingen maar om een beschouwing op het algemene beeld van de begroting. Gezien het feit dat er 8 fracties en 5 collegeleden zijn wordt de spreektijd beperkt tot 10 minuten. De portefeuillehouder financiën krijgt daarnaast 10 minuten spreektijd om de (financiële) presentatie van de begroting te doen.

3C. Schriftelijke vragen. De fracties sturen hun schriftelijke vragen over de begroting via de griffie naar het college. Het stellen van schriftelijke vragen kan gedurende de gehele behandelingsperiode en worden door het college zo snel mogelijk beantwoord. Voor het overige is het aan het college op welke wijze zij de beantwoording van de vragen organiseert. De griffie legt een registratie aan van alle vragen en ziet namens de raad toe op de beantwoording ervan.

3D. Reactie van het college. Het college reageert voorafgaand aan de debatavonden schriftelijk op de algemene beschouwingen door de fracties zodat de fracties de reactie van het college kunnen betrekken bij het indienen van debatthema's en later bij het indienen van moties en amendementen.

3E. Indienen Debatthema's. Alle fracties dienen hun hun debatthema's in. Een debat thema is een helder geformuleerde stelling waarover de fractie het debat wil aangaan. Tevens geeft de fractie per debatthema aan met welke andere fractie zij één op één in debat wil gaan. (Voor uitleg zie commissievergaderingen).

Hieronder een aantal handreikingen voor een goed debatthema.

1. Een goed debatthema moet controversieel zijn
2. Een goed debatthema is duidelijk
3. Een debatthema moet absoluut geformuleerd zijn
4. Een debatthema moet prikkelen, pijn doen en geen nuance bevatten
5. Een debatthema bestaat uit maximaal veertien woorden
6. Een debatthema moet positief geformuleerd zijn
7. Een goed debatthema mag geen argumenten bevatten
8. Een debatthema mag niet innerlijk tegenstrijdig zijn
9. Een debatthema moet ondubbelzinnig geformuleerd zijn
10. Een debatthema mag geen 'truïsme' bevatten als twistpunt

3F. Vaststelling agenda's commissies. De agendacommissie stelt aan de hand van de ingediende debatthema's de agenda's van de commissie samen. De commissies worden zo georganiseerd dat alle ingebrachte thema's aan de orde komen. Hierbij kunnen thema's samengevoegd worden of kunnen door meerdere fracties ingediende thema's in een groter debat met meerdere deelnemers samengevoegd worden. (Voor uitleg zie commissievergaderingen).

3G. Commissievergadering. De commissievergaderingen in het kader van de begrotingsbehandeling bestaan enkel uit de ingediende debatthema's. Er worden geen overige agendapunten behandeld. Het debat in de commissievergaderingen gaat tussen fracties. Het college is in basis toehoorder maar kan informatie toevoegen of corrigeren als zij dat gewenst vindt. Voor de vorm van het debat wordt teruggegrepen op een methode die eerder gehanteerd is voor het debat in de raad.

Een fractie dient een debatthema in in de vorm van een helder geformuleerde stelling die een duidelijk relatie vertoont met (een onderdeel van) de begroting. Tevens geeft de fractie aan met welke andere fractie zij het debat wil aan gaan. Er worden twee spreekgestoelten opgesteld tegen over elkaar in het midden van de diamant. Vertegenwoordigers van de fracties nemen plaats achter hun spreekgestoelte en krijgen 10 minuten om met elkaar op een geordende wijze in debat te gaan. De voorzitter van de commissie leidt het debat. Na 10 minuten krijgen overige fracties eenmalig de gelegenheid om kort op de stelling te reageren. Ook het college krijgt deze gelegenheid. De reacties na het 10 minuten debat worden gegeven vanaf de interruptiemicrofoon. De hier weergegeven tijden zijn een minimum. Afhankelijk van het aantal ingediende debatthema's kan de tijdsduur aangepast worden. Indien meerdere fracties een vergelijkbaar

debatthema indienen kan de voorzitter besluiten om meerdere fracties tegelijk met elkaar in debat te laten gaan. Het debat wordt gevoerd door de leden van de betreffende commissie.

3H. Indienen amendementen en moties. Alle fracties dienen hun amendementen en moties ten aanzien van de begroting in via de griffie. Alle voorstellen worden ter kennis gebracht aan het college en alle fracties. De griffie geeft elk amendement en elke motie een nummer zodat alle voorstellen goed van elkaar te onderscheiden zijn.

3I. Besluitvormende raadsvergadering. De agenda besluitvormende raadsvergadering wordt bepaald door de ingediende moties en amendementen en de uit de begroting voortvloeiende (gewijzigde) tarieven- en belastingenverordeningen. Voor het overige worden er geen andere agendapunten behandeld. Per motie en amendement wordt een debat gevoerd in de gemeenteraad tussen college en fracties en tussen fracties onderling leidend tot besluitvorming over de motie of het amendement. Als laatste wordt de geamendeerde begroting en de bijbehorende tarieven- en belastingenverordeningen vastgesteld. Mocht, als gevolg van de geamendeerde begroting, er een tarief of belastingverordening niet vastgesteld kunnen worden dan geschiedt dit in de eerstvolgende raadsvergadering.

4. Slot

De hier voorgestelde behandelingswijze van de kadernota en begroting is anders dan de behandeling in voorgaande jaren en een verfijning en uitbreiding van de behandelingswijze van vorig jaar. Niet alles kan tot in de kleinste details beschreven worden dus de uitvoering ervan zal enige flexibiliteit en creativiteit vergen van alle betrokkenen. Voorgesteld wordt om het proces te doorlopen en het daarna goed te evalueren om het voor komende jaren verder te verfijnen.